

Social- og Integrationsministeriet, 7. oktober 2011

Samlenotat vedrørende de sager inden for Social- og Integrationsministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. oktober 2011.

Dagsordenspunkt 23: Kommissionens meddelelse om en europæisk dagsorden for integration af tredjelandsstatsborgere KOM(2011) 455.

Spørgsmålet om retsforbeholdet er ikke relevant, da der er tale om en meddelelse.

Revideret notat. Ændringer i forhold til notat forud for rådsmødet den 22.-23. september 2011 er markeret med kursiv.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Det forventes, at der på rådsmødet den 27.-28. oktober 2011 vil være en præsentation og efterfølgende drøftelse af Kommissionens meddelelse om en europæisk dagsorden for integration af tredjelandsstatsborgere. Meddelelsen udgør en del af handlingsplanen for implementeringen af Stockholm-programmet, der fastsatte seks prioriteter på integrationsområdet i perioden 2010-2015. Kommissionen ønsker med meddelelsen at fremhæve de udfordringer, der er på integrationsområdet og komme med anbefalinger samt forslag til indsatsområder. Kommissionen lægger i meddelelsen særligt vægt på det fælles ansvar for integrationsstyring, hvorunder Kommissionen fremsætter en række anbefalinger til foranstaltninger, som Kommissionen og medlemsstaterne opfordres til at gennemføre i forhold til integration gennem aktiv deltagelse, mere handling på lokalt plan, samt inddragelse af oprindelseslandene. Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Regeringen er overordnet positivt indstillet over for Kommissionens meddelelse.

2. Baggrund

I 2004 vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) en række fælles principper vedrørende integration i EU (Common Basic Principles), som bl.a. understreger, at integration er en dynamisk tovejsproces. I 2005 fremlagde Kommissionen en meddelelse, som omfatter et oplæg til en integrationsdagsorden, herunder en række initiativer som nu er gennemført.

Med Lissabon-traktaten blev der i artikel 79, stk. 4, indført hjemmel til at fastsætte foranstaltninger, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats med henblik på at fremme integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

I Stockholm-programmet, som Det Europæiske Råd vedtog den 10.-11. december 2009, understregede Rådet, at vellykket integration af tredjelandsstatsborgere med lovligt ophold forbliver nøglen til at få størst muligt udbytte af fordelene ved indvandring. Det anføres endvidere, at

Kommissionen skal støtte medlemslandenes integrationspolitikker ved en videreudvikling af strukturer og redskaber til vidensudveksling og koordination med andre relevante policy områder så som uddannelse, social inklusion og særligt beskæftigelse. Rådet inviterede endvidere Kommissionen til i perioden 2010-2015 at støtte medlemslandenes indsats på de følgende seks prioriterede områder:

1. gennem udvikling af en koordineringsmekanisme, der involverer Kommissionen og medlemsstaterne, og som anvender en fælles referenceramme, som skal forbedre strukturerne og redskaberne for europæisk vidensudveksling,
2. på samlet at integrere integrationsspørgsmål i alle relevante politikområder,
3. i retning af at indkredse fælles praksis og europæiske moduler til støtte for integrationsprocessen, herunder væsentlige elementer såsom introduktionskurser og sprogundervisning, et stærkt engagement fra værtssamfundets side og indvandrernes aktive deltagelse i alle aspekter af samfundslivet,
4. i retning af udvikling af kerneindikatorer inden for et begrænset antal relevante politikområder (f.eks. beskæftigelse, uddannelse og social inddragelse) til overvågning af resultaterne af integrationspolitikker med henblik på at gøre de nationale erfaringer mere sammenlignelige og styrke den europæiske læringsproces,
5. på forbedret konsultation med og inddragelse af civilsamfundet under hensyn til integrationsbehovene på forskellige politikområder og under anvendelse af det europæiske integrationsforum og det europæiske websted om integration,
6. på at styrke de demokratiske værdier og den sociale sammenhængskraft i relation til indvandring og integration af indvandrere, og at fremme tværkulturel dialog og kontakter på alle niveauer.

Af rådskonklusionerne fra rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2011 fremgår det bl.a., at Rådet understreger betydningen af at opbygge et inklusivt samfund ved at integrere tredjelandstatsborgere med lovligt ophold som led i en dynamisk tovejsproces. Det fremgår videre, at Rådet ser frem til Kommissionens meddelelse om en europæisk dagsorden for integration på baggrund af de nye kompetencer, som traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde har skabt.

Kommissionens meddelelse om en europæisk dagsorden for integration af tredjelandstatsborgere erstatter Kommissionens tidligere meddelelse ”En Fælles Dagsorden for Integration” fra 2005.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. oktober 2011 forventes Kommissionen at præsentere meddelelsen. Endvidere forventes der at blive lagt op til en drøftelse af de fremadrettede initiativer, som Kommissionen har foreslået i meddelelsen med henblik på at støtte medlemsstaternes indsats for at fremme integration af tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område.

3. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse om integration af tredjelandsstatsborgere præsenterer Kommissionens bidrag til debatten om, hvordan integration bedre forstås og støttes. Dette skal ses i lyset af dels de fælles europæiske integrationsmæssige udfordringer dels immigrations- og integrationspolitikens rolle for at nå 2020 målene i forhold til arbejdsløshed, uddannelse og fattigdomsbekæmpelse. Kommissionen anerkender indledningsvis, at EU landenes demografiske sammensætning er i forandring på grund af indvandring, og at dette leder til nye forhold for social sammenhængskraft og regeringstiltag i forhold til offentlige bekymringer.

Kommissionen sætter i meddelelsen fokus på tre områder: integration som en måde at realisere potentialet ved indvandring, det fælles ansvar for integrationsstyring og ”vejen frem”.

Vægten i meddelelsen lægges på det fælles ansvar for integrationsstyring, hvorunder Kommissionen fremsætter anbefalinger til foranstaltninger, som Kommissionen og medlemsstaterne opfordres til at gennemføre i forhold til integration gennem aktiv deltagelse, mere handling på lokalt plan samt inddragelse af oprindelseslandene.

Uanset at der ikke er muligt at vedtage integrationsstrategier i EU regi, kan EU bidrage med en ramme for at monitorering, benchmarking og udveksling af erfaringer og best practice, ligesom medlemsstaterne kan tilskyndes gennem de europæiske finansielle instrumenter.

For så vidt angår den del, der vedrører integration gennem deltagelse, er der tale om en klassisk tilgang til aktiv deltagelse med fokus på sprogundervisning, uddannelse, arbejde, forbedring af leveforhold for udsatte og bedre brug af EU-midler. Afsnittet forholder sig også til ligebehandling og fremme af forståelse for fundamentale værdier og deltagelse i den demokratiske proces.

Handling på lokalt plan vedrører decentralisering af integrationspolitik, således at integrationen i vidt omfang skal ske på kommunalt plan frem for på statsplan, dog således at statslige organer sikrer lige adgang til serviceydelser i landet. Der fokuseres endvidere på udvikling af udsatte boligområder. Endelig fremhæves der i denne sammenhæng betydningen af samarbejde på alle niveauer. Der vil skulle foretages en resultatvurdering i forhold til øget beskæftigelse, højere uddannelsesniveau, bedre social inklusion og aktivt medborgerskab.

For så vidt angår inddragelse af oprindelseslandene, fremhæver Kommissionen tre niveauer. For det første forberedelse af indvandrere inden udrejsen til et medlemsland, som bl.a. vedrører sprogundervisning og eventuelt styrkelse af den enkeltes kompetencer. For det andet bedre udnyttelse af kontakten mellem lokale diasporagrupper og oprindelseslandet, hvilket bl.a. omfatter støtte til, at iværksættere kan investere i deres oprindelsesland. For det tredje cirkulær migration bl.a. via mobile partnerskabsaftaler, som kan understøtte integrationsinitiativer i både EU og oprindelseslandene.

Afslutningsvist indeholder meddelelsen et afsnit om det videre forløb, hvor Kommissionen fremhæver behovet for at møde integrationsmæssige udfordringer i partnerskaber nationalt, regionalt og lokalt, men også som en ”three way process”, der inkluderer indvandrere, værts-

samfund og oprindelseslande. Der nævnes også de eksisterende fora for dialog og vidensdeling, nemlig de nationale kontaktpunkter for integration (NCPI) og det Europæiske Integrations Forum (civilsamfundsdeltagelse). Derudover henvises der til udviklingen af moduler, som skal udgøre en europæisk referenceramme for opbygningen og implementeringen af praksis på integrationsområdet i medlemslandene. Endelig nævner Kommissionen, at der er identificeret en række indikatorer inden for fire områder af integrationsindsatsen – arbejde, uddannelse, social inddragelse og aktivt medborgerskab – som skal anvendes til at monitorere udviklingen på integrationsområdet. Arbejdet vedrørende moduler og indikatorer er i gang.

Meddelelsen komplimenteres af et medfølgende arbejdsrapport fra Kommissionen, der giver et overblik over EU-initiativer på integrationsområdet.

Kommissionen ønsker med meddelelsen at fremhæve de udfordringer, der er på integrationsområdet og komme med anbefalinger samt forslag til indsatsområder. Samtidig henviser Kommissionen til, at EU kan bidrage med at styre og guide medlemsstaternes indsatser gennem forskellige instrumenter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en meddelelse, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

6. Gældende dansk ret

Da der er tale om en meddelelse, er spørgsmålet om gældende dansk ret ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark, da der er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

8. Høring

Sagen har *senest været sendt i skriftlig høring* i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandrings-samarbejdet (SPAIS) *den 3. oktober 2011*.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke offentligt kendte informationer om andre landes holdninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der inden for EU fastlægges en europæisk dagsorden for integration, og er overordnet positivt indstillet over for Kommissionens meddelelse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets partier den 19. september 2011 til orientering forud for rådsmødet den 22.-23. september 2011.